

samt af det langsigtede faglige planlægningsgrundlag for budgetteringen. Endvidere tilsigtes en udvikling af institutionernes interne budgetteringssystemer.

Udviklingen af en forskningsbudgettering har til formål at skabe mulighed for selvstændigt at kunne budgettere forskningen uafhængigt af svingninger i undervisningsbelastningen, og ud fra en vurdering af udviklingen i forskningsbehovene ved de enkelte institutioner og fagområder.

I 1983 gennemførtes en kapacitetsundersøgelse af udvalgte videregående uddannelser og institutioner med henblik på at skabe grundlag for at vurdere udnyttelsen af den eksisterende uddannelseskapacitet.

I 1983 gennemførte undervisningsministeriet endvidere besøgsrunder ved universiteternes og universitetscentrenes humanistiske og naturvidenskabelige hovedområder. I besøgene deltog repræsentanter fra de faglige landsudvalg og fra statens forskningsråd.

I lighed med forsøget med en særskilt forskningsbudgettering i 1981-82 viste besøgsrunderne og kapacitetsundersøgelsen, at der er behov for at styrke og systematisere den decentrale planlægning og budgettering på institutions- og hovedområdeniveau.

Det er hensigten, at styrkelsen af de decentrale prioriteringssystemer skal ske i et samspil imellem ministeriet, institutioner og rådgivende udvalg, hvori bl.a. indgår en videreførelse af besøgsrundeformen med deltagere fra de rådgivende organer på såvel undervisnings- som forskningssiden og baseret på faglige udviklingsplaner udarbejdet af institutioner og hovedområder.

Som grundlag for institutionernes planlægning og budgettering har undervisningsministeriet i det løbende budgetudviklingsarbejde forbedret grundlaget for budgetteringen af bevillings- og personaleudviklingen i budgetoverslagsårene.

3. Aktivitetsudviklingen.

Aktiviteterne under § 20.08. omfatter følgende kategorier:

- Videregående grunduddannelser.
- Videregående efter- og videreuddannelse.
- Forskning.
- Øvrige aktiviteter, dvs. primært edb-centervirksomhed, forskningsbiblioteksvirksomhed og museumsvirksomhed.

3.1. Videregående grunduddannelser.

3.1.1. Uddannelsesplanlægningen.

Det videregående uddannelsessystem er inde i en omfattende omstillingsproces. Omstillingen sker inden for kun svagt stigende ressourcerammer og omfatter både en væsentlig forøgelse af tilgangskapaciteten ved uddannelser rettet mod den private sektor og en omlægning i øvrigt af uddannelserne med det sigte at forbedre kandidaternes beskæftigelsesmuligheder. Til sådanne omlægninger kan der gives tilskud fra bevillingen under § 20.01.89.53.33. Særlige tilbud for langvarigt uddannede.

Ved Akt 281 9/5 84, vedrørende regeringens program til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden, er optagelseskapaciteten ved de længerevarende videregående uddannelser forøget med 1.685 pladser i 1984 og yderligere 340 pladser i 1985, i alt 2.025. Samtidig reduceres optagelsen ved læge-, tandlæge- og socialrådgiveruddannelserne med henholdsvis 105, 50 og 95 pladser i 1984.

Størsteparten af de nye pladser er kommet til ved de erhvervs vigtige uddannelsesområder inden for teknik og samfundsvidenskab samt ved nye utraditionelle kombinationsuddannelser, jfr. afsnit 3.1.2. nedenfor.

Ud over udvidelser i optagelsestallene ved videregående grunduddannelser indgår der i Akt 281 9/5 84 en udbygningsplan for de datalogiske og datatekniske institutter med det sigte generelt at styrke området og at imødegå manglen på færdiguddannede dataloger og ingeniører med datateknik som speciale.